

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی شیراز

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران
معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه ریزی آموزشی

«طرح دوره نظری - عملی»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: هماتولوژی و انتقال خون

عنوان درس: آزمایشگاه خون شناسی ۲

نوع و تعداد واحد^۱: ۱ واحد (عملی)

نام مسؤل درس: دکتر ریما منافی

مدرس / مدرسان: دکتر ریما منافی، دکتر محمدمهدی نوروزی

پیش نیاز/ همزمان: خون شناسی ۲

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته علوم آزمایشگاهی

اطلاعات مسؤل درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: هماتولوژی آزمایشگاهی و بانک خون

محل کار: دانشکده پیراپزشکی

تلفن تماس: ۸۶۷۰۴۷۳۶

نشانی پست الکترونیک: manafishabestari.r@iums.ac.ir

^۱نوع واحد: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب در برنامه آموزشی

توصیف کلی درس

خون‌شناسی (Hematology) علمی است که به بررسی سلول‌های خونی از نظر چگونگی و جایگاه تولید، وظایف و نقش هر کدام از آن‌ها و بیماری‌های مربوطه پرداخته و در مقطع کارشناسی علوم آزمایشگاهی در ۲ قسمت جداگانه که شامل کلیات و بیماری‌های مربوط به RBCs، بیماری‌های مربوط با WBCs و هموستاز، انعقاد و بیماری‌های مربوطه می‌باشد، مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد. لذا این درس اهمیت بسزایی داشته و تنوع و گستردگی آزمایشات مربوط به سیستم خون، لزوم توجه ویژه به این درس را می‌رساند.

اهداف کلی / محورهای توانمندی (Competency):

آموزش روش‌های مختلف آزمایشگاهی هماتولوژی به نحوی که کارشناس علوم آزمایشگاهی بتواند سلول‌های خونی را شناسایی و آزمایشات مختلف خون‌شناسی را شخصاً انجام دهد.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی (Core Competency):

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- ✓ آگاهی کاملی از اصول و روش صحیح بررسی لام‌های خونی و مغزاستخوان داشته باشد.
- ✓ انواع سلول‌های طبیعی و بدخیم رده اریترئوئیدی و میلوئیدی را بتواند تشخیص دهد.
- ✓ مشخصات مورفولوژیک انواع اختلالات بدخیم خونی را بشناسد.
- ✓ با اصول تکنیک‌های مختلف سلولی و مولکولی و کاربرد آنها در تشخیص بدخیمی‌های خونی آشنا باشد.
- ✓ اصول کار با اگریگومتر و کواگولومتر را دانسته و توانایی انجام انواع آزمایشات انعقادی را داشته باشد.

رویکرد آموزشی^۱:

مجازی^۲ حضوری

ترکیبی^۳

روش‌های یاددهی-یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد حضوری

- ✓ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروه‌های کوچک
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- ✓ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

-
1. Educational Approach
  2. Virtual Approach
  3. Blended Approach

□ یادگیری مبتنی بر سناریو
 □ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)

□ یادگیری مبتنی بر بازی

□ سایر موارد نام ببرید.....

جدول تقویم ارائه درس آزمایشگاه خون‌شناسی ۲ روز و ساعت کلاس: یکشنبه‌ها ساعت ۱۰-۱۲ و ۱۳-۱۵

نام مدرس / مدرس‌ان	تاریخ ارائه	روش یاددهی - یادگیری	عنوان مبحث فعالیت یادگیری / تکالیف	جلسه
دکتر منافی	۱۴۰۳/۰۷/۰۱	PBL و سخنرانی تعاملی	مروری بر لام‌های مربوط به دودمان گلبول‌های قرمز و سفید	۱
دکتر منافی	۱۴۰۳/۰۷/۰۸	PBL و سخنرانی تعاملی	بررسی تعداد و مورفولوژی پلاکت‌ها و تخمین شمارش آن از روی لام	۲
دکتر منافی	۱۴۰۳/۰۷/۱۵	PBL و سخنرانی تعاملی	مطالعه لام‌های مربوط به لوسمی میلوئیدی حاد (AML)	۳
دکتر منافی	۱۴۰۳/۰۷/۲۲	PBL و سخنرانی تعاملی	بررسی لام‌های مربوط به نئوپلاسم‌های میلوپرولیفراتیو (MPN)	۴
دکتر منافی	۱۴۰۳/۰۷/۲۹	PBL و سخنرانی تعاملی	مطالعه لام‌های مربوط به لوسمی لنفوئیدی حاد (ALL)	۵
دکتر منافی	۱۴۰۳/۰۸/۰۶	PBL و سخنرانی تعاملی	بررسی لام‌های مربوط به نئوپلاسم‌های لنفوپرولیفراتیو (LPN)	۶
دکتر نوروزی	۱۴۰۳/۰۸/۱۳	PBL و سخنرانی تعاملی	مطالعه لام‌های مربوط به اختلالات پلاسماسل	۷
دکتر نوروزی	۱۴۰۳/۰۸/۲۰	PBL و سخنرانی تعاملی	بررسی سایر اختلالات بدخیم (MDS/MPN و ...)	۸
دکتر نوروزی	۱۴۰۳/۰۸/۲۷	PBL و سخنرانی تعاملی	انواع رنگ آمیزی‌های سیتوکیمال	۹
دکتر منافی	۱۴۰۳/۰۹/۰۴	PBL و سخنرانی تعاملی	آشنایی با فلوسیتومتری و روش‌های مولکولی و نقش آن در کمک به تشخیص اختلالات خونی	۱۰
دکتر منافی	۱۴۰۳/۰۹/۱۱	PBL و سخنرانی تعاملی	اساس کار دستگاه‌های کواگولومتر	۱۱
دکتر نوروزی	۱۴۰۳/۰۹/۱۸	PBL و سخنرانی تعاملی	انجام تست‌های CT، BT، و تورنیکه	۱۲
دکتر منافی	۱۴۰۳/۰۹/۲۵	PBL و سخنرانی تعاملی	انجام آزمایشات PT، PTT و TT به روش دستی و دستگاهی	۱۳
دکتر نوروزی	۱۴۰۳/۱۰/۰۲	PBL و سخنرانی تعاملی	انجام تست‌های انعقادی FDP و D-dimer	۱۴
دکتر منافی	۱۴۰۳/۱۰/۰۹	PBL و سخنرانی تعاملی	آشنایی با آزمایشات انعقادی ترومبوفیلی (Protein C، Protein S، APCR و ATIII)	۱۵
دکتر منافی	با هماهنگی	PBL و سخنرانی تعاملی	مرور لام	۱۶

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

وظایف و انتظارات از دانشجو:

وظایف عمومی دانشجو و انتظارات در طول دوره نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه های کلاس^۱

روش ارزیابی دانشجو:

▪ ذکر نوع ارزیابی:

- ارزیابی تکوینی (سازنده)^۲

- ارزیابی تراکمی (پایانی)^۳

سهم ارزشیابی هر نوع / روش در نمره نهایی و سهم نمره اساتید دوره

۹۰٪ ارزیابی تراکمی (آزمون کتبی چهارگزینه‌ای، تشریحی و ...) و ۱۰٪ ارزیابی تکوینی

منابع:

منابع شامل کتاب های درسی، نشریه های تخصصی، مقاله ها و نشانی وب سایت های مرتبط می باشد.

الف) کتب:

- Practical Hematology (Dacie), last edition.
- Blood Cells, A practical guide (Barbara J. Bain), last edition.
- A Color Atlas of Hematological Cytology; Wolf Medical Atlases (F. Hayhoe, R. Flemans), last edition.
- Clinical Diagnosis & Management by Laboratory Methods (Henry), last edition.

ب) مقالات:

ج) محتوای الکترونیکی:

^۱ وظایف عمومی می توانند در همه انواع دوره های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

2 . Formative Evaluation
3 . Summative Evaluation